

Dönem: 22

Yasama Yılı: 4

TBMM

(S. Sayısı: 1225)

Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonları Raporları (1/1212)

Not: Tasarı; Başkanlıkça İçişleri; Dışişleri Avrupa Birliği Uyum ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

17/5/2006

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-203/2569

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 8/5/2006 tarihinde kararlaştırılan “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Yabancıların Türkiye'deki çalışmalarını izne bağlamak, yabancılara verilecek çalışma izinleri ile ilgili esasları belirlemek ve uluslararası yükümlülüklerimizi karşılamak amacıyla 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun yürürlüğe konulmuştur.

4817 sayılı Kanun ile;

- Ülkemizin ve işverenlerin gerçek ihtiyaçları çerçevesinde vasıflı yabancı çalıştırılmasına imkan sağlanmış,
- Uluslararası taahhütlerimiz karşılanmış,
- Kaçak yabancılar açısından ülkemizin hedef ülke olması önlenmiş,
- İşverenler açısından haksız bir rekabet unsuru olan ucuz işgücü engellenmiş,
- Yabancılar sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmış, ayrıca sigorta prim ve vergi kayıpları önlenmiş,
- Yabancıların çalışma izinlerinin tek merkezden verilmesi sağlanarak, bu konudaki idari prosedür olabildiğince kısaltılmış,
- Türkiye'de çalışan yabancılar ile ilgili veri bankası oluşturulmuş,
- Türk vatandaşları istihdamında artış sağlanmış,

- Yabancıların kaçak çalışmalarının önüne geçilmiş, çalışma amaçlı göçün yasal olarak kontrol ve düzenlenmesi imkanı getirilmiştir.

Ancak, 4817 sayılı Kanunun uygulama sürecinde ortaya çıkan ihtiyaçlar üzerine anılan Kanunda değişiklik yapılması zorunluluğu doğmuştur.

Bu çerçevede Tasarı ile; çalışma izin başvurularının süreci kısaltılmakta ve çalışma izinlerinin mahallinde verilmesi amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, çalışma izni verme yetkisini bölge müdürlüklerine devretme imkanı tanınmaktadır.

Meslekî hizmetler kapsamında görev alacak yabancı uyruklulardan akademik ve meslekî yeterliliklerine ilişkin belgelerin istenmesi, diploma denklik prosedürünün gereği ve meslekî yeterlilik konusunda ilgili mercilerin görüşlerinin sorulması, çalışma izninin verilmesi süresini uzatmaktadır. Bu durum, işletmelerin işleyişlerine olumsuz etki edebilmekte, uluslararası kuruluşlarda görev alacak yabancılar açısından sorun yaratabilmekte, ayrıca, ülkemizin menfaatlerini doğrudan ilgilendiren ulusal ya da uluslararası projelerin yürütülmesinde aksamalara neden olabilmektedir. Yabancı sermayeyi teşvik amacıyla yatırımların önündeki idarî engellerin kaldırılması ile yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar çerçevesinde, bu kapsamda çalışacak yabancıların çalışma izinlerinden muaf tutulması öngörülmektedir.

Ayrıca, uygulamada yabancı teknik personelin çalışma izinlerinin düzenlenmesinde uygulanan meslekî yeterlilik ve denklik sürecinin tespiti ile ilgili odaya kayıtlarda uygulanan süreç, izinlerin zamanında verilmesini imkansız hale getirebilmektedir. Yapılan yeni düzenlemeyle, Avrupa Birliğine üye ülkelerden ve Bakanlar Kurulunca belirlenecek ülkelerden gelen mimar ve mühendislerin çalışma izinlerinin verilmesinde, meslekî ve akademik yeterliğin tespit ve denetimine ilişkin olarak yabancı mimar ve mühendislerin kendi ülkelerinden aldıkları diploma ve meslek odasına kayıt belgesinin esas alınması öngörülerek çalışma izinlerinin verilmesinin sadeleştirilmesi ve kolaylaştırılması sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 4817 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile; 5680 sayılı Basın Kanununun 13 üncü maddesi ve 231 sayılı Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren yabancılar Kanun kapsamı dışında tutulmuştur. Ancak, 26/6/2004 tarihli ve 25504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 30 uncu maddesi ile 5680 sayılı Kanun yürürlükten kaldırıldığından, söz konusu hükmün yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan madde ile, Savunma Sanayi Müsteşarlığınca yürütülen projelerde ve Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmeler gereğince veya konsorsiyumlar tarafından yürütülecek ulusal projelerde görev alacak yabancılar ile ülkemizin de taraf olduğu uluslararası nitelikteki projelerde ve uluslararası kuruluşlarda meslekî hizmetler kapsamı dışında çalışacak yabancılar çalışma izin prosedürü dışında bırakılmaktadır. Böylece ülkemiz açısından önem arz eden büyük projelerin aksamadan ve zamanında tamamlanması hedeflenmekte, ayrıca uluslararası nitelikteki kuruluşlarda görev yapacak yabancılar da izin prosedürü dışında bırakılarak diplomatik statüdeki yabancılar için kolaylık getirilmektedir.

Madde 2- 4817 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde "403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre Türk vatandaşı sayılmayan kişi" şeklinde yapılan "yabancı" tanımı, "Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olmayan kişi" şeklinde değiştirilmektedir.

Ayrıca, madde ile çalışma bölge müdürlüğü tanımlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile çalışma izinlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı veya yetkili çalışma bölge müdürlükleri tarafından verilmesi öngörülmektedir.

4817 sayılı Kanunda belirtilen bir aylık süre, işlevsel olmaması sebebiyle uygulamada amacına hizmet etmekten uzak kalmıştır. Bu nedenle, yeni düzenleme ile önem arz eden taleplerde ilgili yabancıya gerekli prosedürü tamamlayabilmesini teminen üç aya kadar ön izin niteliğinde bir süre verilebilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, bu uygulamanın Bakanlık onayı ile yapılması zorunluluğu kaldırılarak uygulama basitleştirilmektedir.

Madde 4- 4817 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yapılan değişiklik- le, Bakanlıkça verilebilecek çalışma izin sürelerinin daha açık bir şekilde ifade edilmesi amaçlanmıştır.

Maddenin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılarak, Türkiye'ye çalışmak üzere gelen bir yaban- cının beraberinde veya daha sonra getirmiş olduğu eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının da, yabancı ile birlikte en az beş yıl kanunî ve kesintisiz ikamet etmiş olmaları koşulu aranmaksızın, Kanunun genel hükümlerine tabi olarak çalışma izni talebinde bulunabilmeleri amaçlanmıştır.

Madde 5- 4817 sayılı Kanunun 7 nci maddesi bağımsız çalışacak yabancılara, Türkiye'de en az beş yıl kanunî ve kesintisiz olarak ikamet etmeleri koşuluyla bağımsız çalışma izni verilebileceğini düzenlemektedir. Maddeye yapılan ilave ile, en az on kişilik yerli işgücü istihdamı sağlayacak olan- lar bakımından bu şartın aranmayabileceği hükme bağlanmıştır. Böylelikle yerel işgücü istih- damının artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 6- 4817 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde bu Kanunda öngörülen sürelere tabi olmaksızın istisnai olarak çalışma izni verilebilecek yabancılar tanımlanmaktadır. Bu nedenle, "İstisnai haller" olan madde başlığı hükme uygun olarak "İstisnai çalışma izni" olarak değiştirilmektedir.

Çalışma izinlerinin istisnai olarak verilebileceği yabancıların tanımlandığı maddenin (a), (b) ve (d) bentleri aynı kapsamda bulunan yabancıları işaret etmek üzere yeniden düzenlenmektedir.

Ayrıca maddeye (ı) bendi eklenerek, istihdam edilecek kilit personel niteliğindeki yabancılara istisnai olarak çalışma izni verilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 7- 4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesi değiştirilerek Türkiye'de ikamet izni olan yabancıların veya bunların işverenlerinin başvurularını Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlük- lerine yapmaları imkanı getirilmektedir.

Ayrıca meslekî hizmetler kapsamında görev yapacak yabancılara akademik ve meslekî yeter- liliğe ilişkin prosedürün tamamlanması sürecinde, meslekî unvanlar kullanmaksızın çalışmayı sağ- lamak amacıyla azami bir yıl süre ile ön izin verilmesi imkânı getirilmektedir.

Diğer yandan, usulüne uygun olarak yapılan başvuruların, belgelerin tam ve eksiksiz verilmesi şartıyla Bakanlık veya yetkili bölge müdürlükleri tarafından en geç kırkbeş gün içinde sonuçlan- dırılması öngörülmektedir. Böylece, yabancıların çalışma izni için yapacakları başvuruların, doksan gün içinde cevaplandırılması uygulamasından vazgeçilerek kırkbeş gün içinde sonuçlandırılması uygulamasına geçilerek, süreç kısaltılmaktadır.

Madde 8- 4817 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine, meslekî eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu yönetici veya kilit personel için ilgili mercilerden meslekî yeterlilik konusunda görüş alınmayacağına ilişkin düzenleme getirilmektedir. Böylece meslekî eğitim alanının dışında yöneticilik görevi yapacak yabancılar ve kilit personel statüsünde istihdam edilecek yabancılarla ilgili çalışma izin işlemlerinin gereksiz yere uzaması engellenerek işlemlerin daha çabuk sonuçlanması ve uygulamada meydana gelen aksaklıkların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- 4817 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde çalışma izni veya çalışma izninin uzatılması isteminin hangi hallerde reddedileceği sıralanmaktadır. Maddenin (b) bendindeki "dört haftalık süre içerisinde" ifadesi kaldırılarak, çalışma izinlerinin verilmesinde uygulanan sürecin kısaltılması ve uygulamaya işlerlik kazandırılması hedeflenmektedir. Maddenin (c) ve (d) bentlerinde ise ifade değişikliği yapılmaktadır. Maddeye yapılan ilave ile çalışma izin başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının tespit edilmesi ve sosyal güvenlikle ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmemiş olması durumlarında da talebin reddedileceği hüküm altına alınarak, bu konudaki eksikliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- 4817 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde çalışma izinlerinin hangi hallerde geçerliliğini kaybedeceği sıralanmaktadır. Maddenin (a) bendine yapılan ilave ile yabancıların ikamet tezkeresinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi durumu da çalışma izninin geçerliliğini kaybetmesi hali olarak hüküm altına alınmış ve bu konudaki eksikliğin giderilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, maddeye yapılan ilave ile yabancıların çalışma izni almasından ve ülkeye giriş tarihinden itibaren otuz gün içerisinde çalışma amaçlı ikamet tezkeresi almak üzere başvuru yapmaması halinde de çalışma izninin geçersiz kalacağı öngörülmektedir. Getirilen bu ilave ile Kanunun 12 nci maddesine ve 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine uyum sağlanmaktadır.

Madde 11- 4817 sayılı Kanunun "Denetleme yetkisi" başlıklı 20 nci maddesinde, Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğilerinin Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettişleri tarafından denetleneceği öngörülmektedir.

Ülkemizin en önemli sorunlarından birisi de yabancı kaçak istihdamıdır. Kayıt dışını kayıt altına almak, vergi ve sigorta kayıplarını önlemek için 4817 sayılı Kanunun uygulanmasının yanı sıra denetimin yaygınlığı ve etkinliği de önem arz etmektedir. Yabancı kaçak istihdamı ile daha etkin mücadele için, maddeye ilave edilen bir hüküm ile merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin teftiş ve denetim elemanları ile denetime yetkili diğer kamu görevlilerinin yapacakları her türlü denetim, inceleme, teftiş ve kontroller sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediklerinin tespit edilmesi halinde, durumun Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüğüne bildirilmesi üzerine bölge müdürlüğünün gerekli ceza işlemi uygulayacağı hüküm altına alınmaktadır. Böylelikle denetim mekanizmasına etkinlik kazandırılacaktır.

Madde 12- 4817 sayılı Kanunun "Cezaî hükümler" başlıklı 21 inci maddesinin altıncı fıkrasında; Kanunda öngörülen ve Bakanlık bölge müdürlüğünce ilgililere tebliğ edilen idarî para cezalarına yedi gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesi nezdinde itiraz edilebileceği öngörülmektedir.

Ancak, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27 nci maddesinde idarî yaptırım kararlarına karşı kararın tebliğinden itibaren en geç onbeş gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği öngörülmektedir. Bu nedenle, 4817 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yer alan yedi günlük başvuru süresi onbeş güne çıkartılmıştır. Ayrıca, 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince de 4817 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin altıncı fıkrasının sonunda yer alan "durduramaz" ifadesi "durdurur" şeklinde düzenlenmekte ve Kanunda öngörülen idarî para cezalarının o yerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüğünce verileceği hükme bağlanarak, idarî para cezalarının hangi makam tarafından verileceği hususuna açıklık kazandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 13- 4817 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde, her türlü çalışma izninin verilmesi, sınırlandırılması, iptali, çalışma izninden muaf tutulacak yabancılar ile bildirim yükümlülüklerinin nasıl yerine getirileceğine ilişkin usul ve esasların İçişleri, Dışişleri, Maliye, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Kültür ve Turizm Bakanlıkları, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine, Denizcilik ve Dış Ticaret Müsteşarlıkları ile müş-

tereken, ilgili görülen diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının da görüşleri alınmak suretiyle çıkartılacak yönetmelik ile düzenleneceği öngörülmektedir.

4817 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinde ise, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu kapsamında kurulan şirket ve kuruluşlarda çalıştırılmak istenen yabancıların, Hazine Müsteşarlığı ile müştereken çıkartılacak yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Bakanlıkça verilen çalışma izni ile çalıştırılabileceği hükmü yer almaktadır.

Muhtemel gelişmeler doğrultusunda yapılması gereken değişiklikler için her defasında maddede belirtilen bakanlıklar, kurum, kuruluş ve meslek odalarının görüş ve mutabakatının alınması işlemleri uzatmakta, ivedi olarak yapılması gereken değişikliklerin gerçekleşmesini geciktirmektedir. Bu nedenle, Kanunun doğrudan uygulayıcısının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olduğu da dikkate alınarak, kurulan şirket ve kuruluşlarda çalıştırılmak istenen yabancılara ilişkin düzenlemeleri de kapsamak üzere söz konusu yönetmeliğin altı ay içerisinde Bakanlıkça çıkarılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 14- Madde ile Avrupa Birliğine üye ülkelerden veya Bakanlar Kurulunca belirlenecek diğer ülkelerden gelecek yabancı mimar ve mühendislerin çalışma izinlerinin verilmesinde akademik ve meslekî yeterliliğin tespitine ilişkin süreç kolaylaştırılmaktadır. Bu kişilerin, sahip oldukları diploma ve kendi ülkelerinde ilgili meslek odasına kayıtlı olduklarını gösteren belgenin asıllarını veya onaylı suretlerini ibraz etmeleri halinde, çalışma izinlerinin verilmesinde uygulanan akademik ve meslekî yeterliliğe ilişkin olarak yapılacak denetimde, kendi ülkelerinden aldıkları diploma ve oda kayıt belgesine göre işlem yapılması öngörülmektedir.

Ayrıca bu şekilde çalışma izni verilen kişilerin, izin verilmesini müteakip başkaca bir belge ve bilgiye ihtiyaç olmadan ilgili odaya geçici üyelik kaydının yapılması imkanı getirilmektedir.

Madde 15- Madde ile 4817 sayılı Kanuna geçici 4 üncü ve 5 inci maddeler eklenmektedir. Geçici 4 üncü madde ile; 4817 sayılı Kanununun 22 ve 23 üncü maddeleri gereğince çıkartılmış bulunan uygulamaya ilişkin yönetmeliklerin, hizmetlerin sunumunda kesintiye yol açılmaması için, getirilen yeni düzenlemelere aykırı olmayan hükümlerinin yönetmeliklerin yürürlüğe girmesine kadar uygulanması öngörülmektedir.

Geçici 5 inci madde ile; izin başvurularının bölge müdürlükleri düzeyinde verilmesine ilişkin hükümler doğrultusunda geçiş hükümleri düzenlenmektedir. Yapılan düzenleme ile İstanbul, İzmir ve Antalya gibi yoğun başvuruların yapıldığı bölge müdürlüklerinde uygulamaya 1/1/2007 tarihinden itibaren, diğer bölge müdürlüklerinde ise Bakanlık tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra geçilmesi öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile, Petrol Kanunu kapsamındaki çalışma izin işlemlerinin daha çabuk sürede sonuçlanması ve izin verme sürecinin kısaltılması amaçlanmaktadır.

Madde 17- Madde ile, Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında belgeli işletmelerde çalışma izin işlemlerinin daha çabuk sürede sonuçlandırılması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, yabancı personel için öngörülen % 10'luk oranın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi doğrultusunda % 20'ye kadar artırılabilmesine imkan tanınmaktadır.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No : 1/1212

Karar No:43

1/6/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca, 17/5/2006 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" Başkanlığınızca 29/5/2006 tarihinde esas komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, tali komisyon olarak da Dışişleri ve AB Uyum Komisyonları ile Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 31/5/2006 tarihli 37 nci toplantısında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, İçişleri, Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Yabancıların Türkiye'deki çalışmaları 2003 yılında çıkarılan 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunla yeni baştan düzenlenmiştir. Ancak Kanunun uygulaması sırasında önceden öngülemeyen kimi sorunlarla karşılaşmış ve Kanunda değişiklik yapma gereği ortaya çıkmıştır. Tasarı ile 4817 sayılı Kanunun uygulamada ortaya çıkmış bulunan eksiklikleri giderilmeye çalışılmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, 4817 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte yabancıların Türkiye'de çalışmalarının önündeki güçlüklerin önemli oranda kaldırılmış olduğu, bu konudaki çok başlılığın giderildiği, Kanunun uygulamasından olumlu sonuçlar alınmış olduğu ancak buna rağmen sorunlarla da karşılaşıldığı ifade edilmiştir. Komisyon üyelerimiz bu sorunların giderilmesi için hazırlanmış olan Tasarının olumlu karşılanması gerektiğini dile getirmişlerdir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarı ile gerekçesi Komisyonumuzca benimsenmiş ancak Komisyonumuz Tasarı üzerinde tali komisyon olarak belirlenmiş olduğundan İttüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca, Komisyonumuzun uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Şükrü Önder</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Yalova
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sinan Özkan</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>
Kastamonu	Adana	Adıyaman
Üye	Üye	Üye
<i>Nur Doğan Topaloğlu</i>	<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>	<i>Ali Ayağ</i>
Ankara	Çorum	Edirne
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Tozçöken</i>	<i>Sıdika Sarıbekir</i>	<i>Hakkı Ülkü</i>
Eskişehir	İstanbul	İzmir
	(Usul yönünden muhalifim)	(Muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet S. Kesimoğlu</i>	<i>Ali Oksal</i>	<i>Seracettin Karayağız</i>
Kırklareli	Mersin	Muş
(Usul yönünden muhalifim)	(Usul yönünden muhalifim)	
Üye	Üye	
<i>Nurettin Sözen</i>	<i>Nadir Saraç</i>	
Sivas	Zonguldak	
(Muhalifim)	(Usul konusundaki sorun nedeniyle muhalifim)	

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve

Sosyal İşler Komisyonu

22/6/2006

Esas No : 1/1212

Karar No:42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/5/2006 tarihinde Başkanlığımıza sunulan, "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı", Başkanlığınızca 29/5/2006 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri, Dışişleri ve AB Uyum Komisyonlarına havale edilmiştir. Komisyonumuz 22/6/2006 tarihli 36 ncı toplantısında Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başkanlığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, İçişleri, Dışişleri, Adalet, Maliye, Milli Eğitim, Bayındırlık ve İskan, Kültür, Turizm ve Sağlık Bakanlıkları, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Başkanlığı, YÖK Başkanlığı ile Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla Tasarayı inceleyip görüşmüştür.

Yabancıların Türkiye'deki çalışmalarını izne bağlamak, yabancılara verilecek çalışma izinleri ile ilgili esasları belirlemek ve uluslararası yükümlülüklerimizi karşılamak amacıyla 2003 yılında 4817 Sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun yürürlüğe konulmuştur.

Ancak, 4817 sayılı Kanunun uygulama sürecinde ortaya çıkan ihtiyaçlar üzerine anılan Kanunda değişiklik yapılması gereği doğmuş ve Tasarı ile uygulamada ortaya çıkan bu eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Tasarı ile çalışma izin başvurularının süreci kısaltılmakta ve çalışma izinlerinin mahallinde verilmesi amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çalışma izni verme yetkisini bölge müdürlüklerine devretme imkanı tanınmakta, ülkemizin menfaatlerini doğrudan ilgilendiren ulusal ya da uluslar arası projelerin yürütülmesinde çalışacak yabancıların çalışma izinlerinden muaf tutulması, yabancıların beraberinde veya daha sonra getirmiş olduğu eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının yabancı ile birlikte en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olmaları koşulu aranmaksızın Kanunun genel hükümlerine tabi olarak çalışma izni talebinde bulunabilmeleri, bağımsız çalışacak yabancıardan en az on kişilik yerli işgücü istihdamı sağlayacak olanlara Türkiye'de en az beş yıl kanuni ve kesintisiz olarak ikamet etmeleri koşulu aranmaksızın bağımsız çalışma izni verilebileceği düzenlenmekte, Avrupa Birliğine üye ülkelerden ve Bakanlar Kurulunca belirlenecek ülkelerden gelen mimar ve mühendislerin çalışma izinlerinin verilmesinde kendi ülkelerinden aldıkları diploma ve meslek odasına kayıt belgesinin esas alınması gibi hususlar öngörülmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Komisyon toplantısına Hükümet adına katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Komisyon üyesi milletvekillerinin geneli tasarının bir an önce yasalaşmasının uygun olduğu yönündeki görüşlerini belirtmişlerdir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerden sonra, tasarı ile gerekçesi uygun bulunmuş ve maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerinin görüşülmesi sırasında, maddeler üzerinde verilen bazı önergeler ve sözlü öneriler kabul edilmiş ve metin bu doğrultuda yeniden düzenlenmiştir.

Kabul edilen önergeler ve öneriler doğrultusunda;

Teklifin;

Çerçeve 1 inci maddesi 4817 sayılı Kanunun "kapsam" maddesinin yeniden düzenlenerek metne eklenmesi suretiyle, yeniden düzenlenmiştir.

Çerçeve 2 nci maddesi 4817 sayılı Kanunun "tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesini düzenlemektedir. Komisyonumuzda maddedeki "Bölge Müdürlüğü" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

Bu değişikliğe paralel olarak;

4817 sayılı Kanunun 4 üncü maddesini değiştiren Çerçeve 3 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki "veya yetkili bölge müdürlüklerinden" ibaresi,

4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesini değiştiren Çerçeve 7 nci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarındaki "bölge müdürlükleri" ibareleri metinden çıkarılmış ve maddenin ikinci fıkrası maddeye açıklık getirecek şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Çerçeve 5 inci maddesi ile değiştirilen 4817 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kesinlik ifade edecek şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Çerçeve 8 inci maddesinin mesleki hizmetler kapsamı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personelin çalışma izin taleplerinin sonuçlandırılmasına yönelik uygulamaya kolaylık getirilecek şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Çerçeve 11 inci maddesi ile değiştirilen 4817 sayılı Kanunun "denetleme yetkisi " başlıklı 20 nci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiş ve bu kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin bu kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediklarının tespiti konusu yeniden düzenlenmiştir. Getirilen yeni düzenleme ile ilk bildirilen tespitteki duruma göre Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca da gerekli işlemlerin uygulanabileceği hüküm altına alınmıştır.

Çerçeve 12 nci maddesi metinden çıkarılmış, sonraki maddeler buna bağlı olarak teselsül ettirilmiştir.

Çerçeve 15 inci madde Çerçeve 14 üncü madde olmak üzere ve yabancılarla çalışma izinlerinin tek merkezden verilmesi amacından hareketle ve çalışma izinlerinin verilmesine Bakanlık Merkez teşkilatınca devam edilmesi gerektiği gerekçesiyle Geçici 5 inci madde metinden çıkarılmıştır.

Tasarının;

Çerçeve 4 üncü, çerçeve 6 ncı, çerçeve 9 uncu ve çerçeve 10 uncu maddeleri Komisyonumuzca aynen,

Çerçeve 13 üncü maddesi çerçeve 12, çerçeve 14 üncü maddesi çerçeve 13, çerçeve 16 ncı maddesi çerçeve 15, çerçeve 17 nci maddesi çerçeve 16, yürürlüğe ilişkin 18 inci maddesi 17 ve yürütmeye ilişkin 19 uncu maddesi 18 inci maddeler olmak üzere Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Erdöl</i>	<i>Nevzat Doğan</i>	<i>Sabri Varan</i>
Trabzon	Kocaeli	Gümüşhane
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Kılıç</i>	<i>Mehmet Kerim Yıldız</i>	<i>Ahmet Yaşar</i>
Konya	Ağrı	Aksaray
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Kurtulmuşoğlu</i>	<i>Remziye Öztoprak</i>	<i>Turhan Çömez</i>
Ankara	Ankara	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Şerif Birinç</i>	<i>İrfan Rıza Yazıcıoğlu</i>	<i>Lokman Ayva</i>
Bursa	Diyarbakır	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>İzzet Çetin</i>	<i>Hüseyin Tanrıverdi</i>	<i>Medeni Yılmaz</i>
Kocaeli	Manisa	Muş
	Üye	
	<i>Alim Tunç</i>	
	Uşak	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

YABANCILARIN ÇALIŞMA İZİNLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2- Bu Kanun;

a) Doğumla birlikte Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile kendileriyle birlikte işlem gören çocuklarını,

b) 231 sayılı Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren ve Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünce basın kartı verilenleri,

c) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınınca kanunla verilen yetkiye dayanarak çalışma izni verilen veya istihdam edilenleri,

d) Savunma Sanayi Müsteşarlığınca yürütülen projelerde ve Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmeler gereğince kurulan konsorsiyumlar tarafından yürütülecek ulusal, uluslararası projelerde veya uluslararası kuruluşlarda meslekî hizmetler kapsamı dışında çalışacak yabancıların yanı sıra, karşılıklılık ilkesi, uluslararası hukuk ve Avrupa Birliği hukuku esasları dikkate alınarak çalışma izninden muaf tutulan yabancılar hariç olmak üzere, Türkiye'de bağımlı ve bağımsız olarak çalışan yabancıları, bir işveren yanında meslek eğitimi gören yabancıları ve yabancı çalıştıran gerçek ve tüzel kişileri, kapsar."

MADDE 2- 4817 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan "yabancı" tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki tanım eklenmiştir.

"Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olmayan kişiyi,"

"Bölge müdürlüğü: Çalışma bölge müdürlüğünü,"

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YABANCILARIN ÇALIŞMA İZİNLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2- Bu Kanun;

a) Doğumla birlikte Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile kendileriyle birlikte işlem gören çocukları,

b) 231 sayılı Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren ve Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünce basın kartı verilmiş bulunanları,

c) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınınca kanunla verilen yetkiye dayanarak çalışma izni verilen veya istihdam edilenleri,

d) Savunma Sanayi Müsteşarlığınca yürütülen projelerde ve Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmeler gereğince kurulan konsorsiyumlar tarafından yürütülecek ulusal, uluslararası projelerde veya uluslararası kuruluşlarda meslekî hizmetler kapsamı dışında çalışacak yabancıların yanı sıra, karşılıklılık ilkesi, uluslararası hukuk ve Avrupa Birliği hukuku esasları dikkate alınarak çalışma izninden muaf tutulan yabancılar dışında, Türkiye'de bağımlı ve bağımsız olarak çalışan yabancıları, bir işveren yanında meslek eğitimi gören yabancıları ve yabancı çalıştıran gerçek ve tüzel kişileri, kapsar."

MADDE 2- 4817 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan "yabancı" tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olmayan kişiyi,"

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3- 4817 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 4- Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bağımlı veya bağımsız çalışmaya başlamadan önce Bakanlıktan veya yetkili bölge müdürlüklerinden izin almaları zorunludur.

Ülke menfaatlerinin gerekli kıldığı hallerde veya mücbir nedenlere bağlı olarak, çalışma izni, Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, çalışma süresi üç ayı geçmemek üzere işe başladıktan sonra da verilebilir."

MADDE 4- 4817 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Bir yıllık kanunî çalışma süresinden sonra, aynı işyeri veya işletmede ve aynı meslekte çalışmak üzere, çalışma izninin süresi iki yıl daha uzatılabilir.

Üç yıllık kanunî çalışma süresinin sonunda, aynı meslekte ve dilediği işverenin yanında çalışmak üzere, çalışma izninin süresi üç yıl daha uzatılabilir."

MADDE 5- 4817 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Bağımsız çalışacak yabancılara, Türkiye'de en az beş yıl kanunî ve kesintisiz olarak ikamet etmiş olmaları şartıyla bağımsız çalışma izni verilebilir. Ancak, en az on kişilik yerli işgücü istihdamı sağlayacak olanlardan bu şart aranmayabilir."

MADDE 6- 4817 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı "İstisnai hallerde çalışma izni verilmesi" şeklinde, birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentleri ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"a) Bir Türk vatandaşı ile evli olan ve evlilik birliği içinde Türkiye'de ikamet eden veya

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- 4817 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 4- Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bağımlı veya bağımsız çalışmaya başlamadan önce Bakanlıktan izin almaları zorunludur.

Ülke menfaatlerinin gerekli kıldığı hallerde veya mücbir nedenlere bağlı olarak, çalışma izni, Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, çalışma süresi üç ayı geçmemek üzere işe başladıktan sonra da verilebilir."

MADDE 4- 4817 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Bir yıllık kanunî çalışma süresinden sonra, aynı işyeri veya işletmede ve aynı meslekte çalışmak üzere, çalışma izninin süresi iki yıl daha uzatılabilir.

Üç yıllık kanunî çalışma süresinin sonunda, aynı meslekte ve dilediği işverenin yanında çalışmak üzere, çalışma izninin süresi üç yıl daha uzatılabilir."

MADDE 5- 4817 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Bağımsız çalışacak yabancılara, Türkiye'de en az beş yıl kanunî ve kesintisiz olarak ikamet etmiş olmaları şartıyla bağımsız çalışma izni verilebilir. Bu değerlendirme yapılırken, en az on kişilik yerli işgücü istihdamı sağlayanlarda bu şart aranmaz."

MADDE 6- 4817 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı "İstisnai hallerde çalışma izni verilmesi" şeklinde, birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentleri ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"a) Bir Türk vatandaşı ile evli olan ve evlilik birliği içinde Türkiye'de ikamet eden veya

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

bir Türk vatandaşı ile en az üç yıl evli kaldıktan sonra evliliği sona ermekle birlikte Türkiye'de ikamet etmeye devam eden yabancılara,

b) Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların çocuklarına,"

"d) Yetkili merci tarafından mülteci, sığınmacı ve muhacir statüsü verilen yabancılara,"

"ı) İstihdam edilecek kilit personel niteliğindeki yabancılara,"

MADDE 7- 4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12- Türkiye dışında ikamet eden yabancılar, çalışma izni başvurularını buldukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yaparlar. Temsilcilikler bu başvuruları doğrudan Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüğüne iletirler. Bakanlık ilgili mercilerin görüşlerini alarak 5 inci maddeye göre başvuruları değerlendirir; durumu uygun görülen yabancılara çalışma izni verir. Çalışma izni, çalışma vizesi ve ikamet izninin alınması halinde geçerlilik kazanır. Çalışma izin belgesini alan yabancıların, bu belgeyi aldıkları tarihten itibaren en geç doksan gün içinde ülkeye giriş vizesi talebinde bulunmaları, ülkeye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç otuz gün içinde İçişleri Bakanlığına ikamet tezkeresi almak için başvurmaları zorunludur.

Türkiye'de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri başvurularını Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüklerine yapabilirler.

Meslekî hizmetler kapsamında görev yapacak yabancılara, akademik ve meslekî yeterlilik prosedürü ile ilgili işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir.

Usulüne uygun olarak yapılan başvurular, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

bir Türk vatandaşı ile en az üç yıl evli kaldıktan sonra evliliği sona ermekle birlikte Türkiye'de ikamet etmeye devam eden yabancılara,

b) Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların çocuklarına,"

"d) Yetkili merci tarafından mülteci, sığınmacı ve muhacir statüsü verilen yabancılara,"

"ı) İstihdam edilecek kilit personel niteliğindeki yabancılara,"

MADDE 7- 4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12- Türkiye dışında ikamet eden yabancılar, çalışma izni başvurularını buldukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yaparlar. Temsilcilikler bu başvuruları doğrudan Bakanlığa iletirler. Bakanlık ilgili mercilerin görüşlerini alarak 5 inci maddeye göre başvuruları değerlendirir; durumu uygun görülen yabancılara çalışma izni verir. Çalışma izni, çalışma vizesi ve ikamet izninin alınması halinde geçerlilik kazanır. Çalışma izin belgesini alan yabancıların, bu belgeyi aldıkları tarihten itibaren en geç doksan gün içinde ülkeye giriş vizesi talebinde bulunmaları, ülkeye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç otuz gün içinde İçişleri Bakanlığına ikamet tezkeresi almak için başvurmaları zorunludur.

Türkiye'de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri Bakanlığa başvurularını yurt içinden de yapabilirler.

Meslekî hizmetler kapsamında görev yapacak yabancılara, akademik ve meslekî yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir.

Usulüne uygun olarak yapılan başvurular, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla Bakanlık tarafından en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılır."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bakanlık veya yetkili Bölge Müdürlükleri tarafından en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılır."

MADDE 8- 4817 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Meslekî eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu yönetici veya kilit personel için ilgili mercilerden meslekî yeterlilik konusunda görüş alınmaz. Bu kişiler, akademik ve meslekî yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir."

MADDE 9- 4817 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (b), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"b) Başvurulan iş için ülke içinde o işi yapacak aynı niteliğe sahip kişilerin bulunması,

c) Yurt içinden yapılan başvurularda yabancıdan geçerli bir ikamet tezkeresinin bulunmaması,

d) İzin talebi reddedilen yabancıdan; aynı işyeri, işletme veya aynı meslek için, izin talebinin reddedildiği tarihten itibaren bir yıl geçmeden yeniden izin talebinde bulunması,"

"f) Çalışma izin başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının tespit edilmesi,

g) Sosyal güvenlikle ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmemiş olması,"

MADDE 10- 4817 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

"a) Yabancıdan ikamet tezkeresinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi, geçersiz hale gelmesi veya geçerlilik süresinin uzatılmaması,"

"d) Yurt içinden yapılan başvurularda yabancıdan çalışma izni almasından, yurt dışından yapılan başvurularda ise yabancıdan ülkeye giriş tarihinden itibaren otuz gün içinde çalışma amaçlı ikamet tezkeresi almak üzere İçişleri Bakanlığına başvuru yapılmaması,"

MADDE 11- 4817 sayılı Kanunun 20 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8- 4817 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Meslekî hizmetler kapsamı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için ilgili mercilerden meslekî yeterlilik konusunda görüş alınmaz. Bu kişiler, akademik ve meslekî yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir."

MADDE 9- 4817 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (b), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"b) Başvurulan iş için ülke içinde o işi yapacak aynı niteliğe sahip kişilerin bulunması,

c) Yurt içinden yapılan başvurularda yabancıdan geçerli bir ikamet tezkeresinin bulunmaması,

d) İzin talebi reddedilen yabancıdan; aynı işyeri, işletme veya aynı meslek için, izin talebinin reddedildiği tarihten itibaren bir yıl geçmeden yeniden izin talebinde bulunması,"

"f) Çalışma izin başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının tespit edilmesi,

g) Sosyal güvenlikle ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmemiş olması,"

MADDE 10- 4817 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

"a) Yabancıdan ikamet tezkeresinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi, geçersiz hale gelmesi veya geçerlilik süresinin uzatılmaması,"

"d) Yurt içinden yapılan başvurularda yabancıdan çalışma izni almasından, yurt dışından yapılan başvurularda ise yabancıdan ülkeye giriş tarihinden itibaren otuz gün içinde çalışma amaçlı ikamet tezkeresi almak üzere İçişleri Bakanlığına başvuru yapılmaması,"

MADDE 11- 4817 sayılı Kanunun 20 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin teftiş ve denetim elemanları ile denetim ve kontrole yetkili diğer kamu görevlilerinin yapacakları her türlü denetim, inceleme ve teftiş sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin tespit edilmesi halinde, durum Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüğüne bildirilir. Bölge müdürlüğü, bildirim üzerine gerekli idarî para cezasını uygular."

MADDE 12- 4817 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunda öngörülen idarî para cezaları gerekçesi belirtilmek suretiyle, bölge müdürlüğü tarafından ilgililere 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. İdarî para cezaları tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde vergi daireleri veya mal müdürlüklerine ödenir. İlgililer cezaya bu süre içinde yetkili sulh ceza mahkemesi nezdinde itiraz edebilir. Başvuru, cezanın takip ve tahsilini durdurur."

MADDE 13- 4817 sayılı Kanunun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 22- 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında kurulan şirket ve kuruluşlarda çalıştırılmak istenen yabancılar ile bu Kanuna göre her türlü çalışma izninin verilmesi, sınırlandırılması, iptali, çalışma izninden muaf tutulacak yabancılar ile bildirim yükümlülüklerinin nasıl yerine getirileceğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça altı ay içerisinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 14- 4817 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yabancı teknik personel

MADDE 23 - Avrupa Birliğine üye ülkelerden veya Bakanlar Kurulunca belirlenecek

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

"Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim ve incelemelerde, Emniyet makamları kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları kontroller sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediklerini tespit etmeleri halinde, durum Bakanlığa bildirilir. Bu bildirim üzerine Bakanlık Bölge Müdürü, gönderilen tutanaklara göre cezai işlemi uygular."

MADDE 12- 4817 sayılı Kanunun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 22- 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında kurulan şirket ve kuruluşlarda çalıştırılmak istenen yabancılar ile bu Kanuna göre her türlü çalışma izninin verilmesi, sınırlandırılması, iptali, çalışma izninden muaf tutulacak yabancılar ile bildirim yükümlülüklerinin nasıl yerine getirileceğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça altı ay içerisinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 13- 4817 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yabancı teknik personel

MADDE 23- Avrupa Birliğine üye ülkelerden veya Bakanlar Kurulunca belirlenecek

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

diğer ülkelerden gelecek yabancı mimar ve mühendislerin çalışma izinlerinin verilmesinde, diploma ve ilgili meslek odasına kayıtlı olduğuna dair belgenin ibrazı halinde, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 34 üncü ve 35 inci maddeleri ile 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 1 inci ve 7 nci maddeleri uygulanmaz.

Diploma ve meslek odalarına kayıt konusunda yapılacak tespit, Avrupa Birliği mevzuatında ve söz konusu ülkelerin mevzuatında öngörülen ve ilgili kurumlarınca verilmiş belgelerin asıllarının veya tasdikli suretlerinin Bakanlığa sunulması esastır.

Birinci fıkraya göre çalışma izni verilen yabancı mimar ve mühendisler, Bakanlık tarafından verilen çalışma izin belgesini ibraz etmeleri halinde, 6235 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ilgili meslek odasına geçici üye olarak kaydedilir."

MADDE 15- 4817 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- 22 ve 23 üncü maddelere göre yürürlüğe konulmuş bulunan mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin, yeni yönetmelikler çıkarılıncaya kadar uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanuna göre bölge müdürlükleri tarafından çalışma izni verilmesine ilişkin uygulamaya İstanbul, İzmir ve Antalya bölge müdürlüklerinde 1/1/2007 tarihine kadar, diğer bölge müdürlüklerinde ise idarî kapasitesinin güçlendirilmesine ilişkin olarak gerekli tedbirlerin alınmasından sonra geçilir."

MADDE 16- 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununun 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 119- Petrol hakkı sahipleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen izinle yabancı idarî ve meslekî personel ile uzman personel çalıştırabilir."

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

diğer ülkelerden gelecek yabancı mimar ve mühendislerin çalışma izinlerinin verilmesinde, diploma ve ilgili meslek odasına kayıtlı olduğuna dair belgenin ibrazı halinde, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 34 üncü ve 35 inci maddeleri ile 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 1 inci ve 7 nci maddeleri uygulanmaz.

Diploma ve meslek odalarına kayıt konusunda yapılacak tespit, Avrupa Birliği mevzuatında ve söz konusu ülkelerin mevzuatında öngörülen ve ilgili kurumlarınca verilmiş belgelerin asıllarının veya tasdikli suretlerinin Bakanlığa sunulması esastır.

Birinci fıkraya göre çalışma izni verilen yabancı mimar ve mühendisler, Bakanlık tarafından verilen çalışma izin belgesini ibraz etmeleri halinde, 6235 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ilgili meslek odasına geçici üye olarak kaydedilir."

MADDE 14- 4817 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- 22 ve 23 üncü maddelere göre yürürlüğe konulmuş bulunan mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin, yeni yönetmelikler çıkarılıncaya kadar uygulanmasına devam olunur.

MADDE 15- 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununun 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 119- Petrol hakkı sahipleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen izinle yabancı idarî ve meslekî personel ile uzman personel çalıştırabilir."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 17- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 18 inci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Belgeli işletmelerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatkârlar çalıştırılabilir. Ancak bu şekilde çalıştırılan yabancı personelin miktarı toplam personelin % 10'unu geçemez. Bu tespit Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılır. Bu oran Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığın talebi doğrultusunda % 20'ye kadar artırılabilir."

MADDE 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 16- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 18 inci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Belgeli işletmelerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatkârlar çalıştırılabilir. Ancak bu şekilde çalıştırılan yabancı personelin miktarı toplam personelin % 10'unu geçemez. Bu tespit Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılır. Bu oran Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığın talebi doğrultusunda % 20'ye kadar artırılabilir."

MADDE 17- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Basesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç